

Financiële markten anno 2022 en hun impact op (pensioenspaar)fondsen

Brussel, 27 oktober 2022

« Uitzonderlijke financiële tijden vragen om rationeel te blijven en het hoofd koel te houden. Vermogensbeheerders begeleiden beleggers door deze volatiele tijden. »

Marc Van de Gucht – Directeur-generaal BEAMA

Samenvatting

Het is van cruciaal belang om in deze **uitzonderlijke tijden** (geopolitiek, economisch, monetair, klimaat), met een negatieve weerslag op de financiële markten, **rationeel te blijven** en zich niet te laten meeslepen door emoties en/of angst.

Daarom schuift BEAMA naar voren dat:

- Wie dit financieel aankan, best **periodiek en gespreid blijft beleggen** (o.m. in fondsen);
- Tijd, en meer bijzonder de **lange termijn**, de vriend is van de belegger;
- Men best zo **vroeg mogelijke begint** met pensioensparen om zijn welvaart te behouden na pensionering en optimaal te kunnen genieten van de kracht van kapitalisatie. Vul indien mogelijk je individuele portefeuille ook gestaag aan met andere fondsen;
- **Financiële vorming** belangrijk is en blijft.

Huidige financiële markten

Het zijn uitzonderlijke tijden voor beleggers en dit mede door het aanhoudende Oekraïne-Rusland conflict en de problemen met grondstoffenbevoorradingen waardoor o.a. de energie- en grondstoffenprijzen hoog blijven. Ook stuurt het huidige Europese duurzaamheidsengagement ons richting duurdere/alternatievere vormen van energie-/elektriciteitsopwekking.

Deze elementen dragen bij aan de uitzonderlijk hoge inflatie waar we momenteel mee af te rekenen hebben. Als gevolg van de aanhoudende hoge inflatie en recessievrees gaan de koersen van het gros van de wereldwijde aandelen er zichtbaar op achteruit.

Als reactie op de hoge inflatie trekken de centrale bankiers de rentevoeten gestaag op, hetgeen een averechts effect heeft op de economische groei alsook op de waardering van obligaties (dewelke waardeverliezen optekenen bij stijgende rentes) en van aandelen (voornamelijk groeiaandelen). We

bevinden ons momenteel dan ook in een bijzondere situatie van positieve correlatie¹ tussen de koersbewegingen van obligaties en aandelen.

Verder zijn er meerdere signalen die aangeven dat de Covid-19 pandemie nog niet volledig onder controle is.

Het resultaat van deze geopolitieke -, klimaats-, economische -, monetaire -, humanitaire -, ... problemen is dat er momenteel een zeer grote onzekerheid heerst rond de wereldeconomie. Wil het nu net datgene zijn waarin financiële markten niet graag gedijen, zijnde: in onzekerheid. Dit zorgde reeds voor de nodige volatiliteit.

Impact op pensioenspaarfondsen

Vele beleggers zagen de laatste maanden de waarde van hun beleggingen merkbaar dalen, en zo ook de 1,78 miljoen Belgen die aan pensioensparen doen via een pensioenspaarfonds. Het gemiddelde rendement van pensioenspaarfondsen over de eerste zes maanden van 2022 bedraagt -15,3 %.

Dit betreft een aanzienlijke negatieve waardecorrectie, doch in het kader van de derde pijler pensioenspaarfondsen schuift BEAMA graag volgende elementen naar voren:

- Pensioensparen is een lange termijn product, dus focust men zich als pensioenspaarders best nooit te hardnekkig op korte termijn rendementen. Deze zijn altijd behoorlijk variabel. Over langere periodes (≥ 10 jaar) verslaan pensioenspaarfondsen, gemiddeld gezien, de inflatie² ruimschoots.
- Pensioenspaarfondsen hebben geen verplicht uitstapmoment. Indien men de pensioenleeftijd bereikt (heeft) maar het opgebouwde kapitaal nog niet onmiddellijk nodig heeft, dan kan men dit kapitaal gerust (gedeeltelijk) laten staan totdat de financiële markten zich hersteld hebben en er een opportuener uitstapmoment is aangebroken. Anders gesteld, zolang men als pensioenspaarder niet overgaat tot het opnemen van het opgebouwde kapitaal realiseert men de huidige waardevermindering niet en biedt men de kans aan het pensioenspaarfonds om zich op termijn te herstellen.
- De jaarlijkse investering in een pensioenspaarfonds in gedeeltelijke inschrijvingen doorheen het jaar te spreiden, helpt ook om te voorkomen dat men op het “duurste” moment zou instappen in het betreffende jaar. 4/5de van de pensioenspaarders gaan zo al effectief te werk door in te schrijven via planmatige (maandelijkse) stortingen.
- Pensioenspaarfondsen geven ook jaarlijks recht op een belastingvermindering in de personenbelasting.

¹ In normale omstandigheden zijn de bewegingen van obligaties en aandelen negatief gecorreleerd. Als één van beide type financiële instrumenten minwaarden optekent, dan tekent het andere type veelal meerwaarden op waardoor het globaal effect gedempt wordt.

² De lange termijn inflatiedoelstelling van de Europese Unie bevindt zich rond de 2 %.

In 2021³ gaf 3/4de van de inschrijvingen recht op 30 % belastingvermindering (maximale storting 990 EUR) en 1/4de van de inschrijvingen recht op 25 % belastingvermindering (maximale storting 1.270 EUR).

- Het rendement van de pensioenspaarfonds wordt bepaald door de evolutie van de onderliggende waarden waarin het fonds is belegd. Pensioenspaarfonds zijn gemengde fondsen en kennen een grote diversificatie van beleggingen in obligaties en aandelen.
- De deelbewijzen van het pensioenspaarfonds zijn/blijven steeds eigendom van de belegger in het kader van een individuele aanvullende pensioenopbouw.
- Het is raadzaam om, indien mogelijk, vroeg in de beroepsloopbaan te starten met pensioensparen. Des te groter kan aldus het potentieel opgebouwde vermogen worden. Pensioenspaarfonds genieten immers van de kracht van kapitalisatie. De opbrengsten worden herbelegd en genereren nieuwe opbrengsten voor de belegger die “rente op rente” krijgt. Hoe vroeger men instapt in een pensioenspaarfonds, hoe meer jaren men dit effect kan benutten.
- Een pensioenspaarder kan reeds vanaf een bescheiden bedrag maandelijks aan pensioensparen doen. Zowel het bedrag als de frequentie kan door de belegger gekozen worden.
- De meeste beheervenootschappen van derde pijler pensioenspaarfonds beheren meerdere types van pensioenspaarfonds die kunnen inspelen op de risico-gevoeligheid in combinatie met de beleggingshorizon van de individuele pensioenspaarder. Zo bestaan er in de markt “defensieve”, “neutrale” en “dynamische” derde pijler pensioenspaarfonds.
- Pensioenspaarfonds bieden aan de belegger transparantie op alle vlakken: volledige informatie vanaf inschrijving en gedurende de gehele levensloop.
- Pensioenspaarfonds worden, zoals alle fondsen, gecontroleerd door de toezichthouder, de FSMA.
- Pensioenspaarfonds worden beheerd door professionals die zo objectief/rationeel mogelijk alle marktrisico’s inschatten, opvolgen en de beleggingsportefeuilles bijsturen waar nodig.

Volgens BEAMA is het individuele pensioensparen van cruciaal belang om ook na pensionering de welvaart op peil te behouden. Het is tevens een manier om de vergrijzingsproblematiek aan te pakken.

Veralgemening naar alle types fondsen

De bovenstaande vaststelling voor de pensioenspaarders geldt natuurlijk ook voor beleggers in andere types van fondsen. Ook zij hebben veelal te kampen met merkbare negatieve rendementen tijdens het eerste semester van 2022.

³ In 2021 waren er voor 1,078 miljard EUR aan inschrijvingen met recht op belastingvermindering, Daarnaast waren er ook nog inschrijvingen verbonden aan overstappen naar een ander pensioenspaarfonds.

Echter, het is belangrijk om rationeel te blijven, en zich niet te laten meeslepen in emoties en angst. Daarom schuift BEAMA naar voren dat:

- Wie de financiële draagkracht behoudt, best periodiek en gespreid blijft beleggen. Fondsen vormen hierbij een ideaal beleggingsinstrument;
- Beleggingen op langere termijn te evalueren. Immers, tijd is de vriend van een belegger;
- Zo vroeg mogelijk te beginnen met pensioensparen, en vervolgens de individuele portefeuille aan te vullen met andere fondsen (actief – passief, obligaties - aandelen – gemengd, ...). Hoe vroeger men start met beleggen, hoe meer men kan genieten van de kracht van kapitalisatie (= rente op rente).
Vaak kan men al vanaf een bescheiden bedrag instappen in een beleggingsplan in fondsen;
- Beleggers hun financiële vorming steeds moeten trachten aan te scherpen.
De gehele financiële sector schuift hierbij geregeld allerhande initiatieven naar voren.

Meer informatie:

Meer informatie kan worden verkregen via de **vertegenwoordiging voor BEAMA**, zijnde:

- Dhr. Marc Van de Gucht, Directeur-generaal BEAMA
(02 507 68 72 – marc.van.de.gucht@febelfin.be)
- Bij de diensten van BEAMA (info@beama.be)

Of via de **algemene perscontacten van Febelfin**, zijnde:

- Persdienst Febelfin
(02 507 68 31 – press@febelfin.be)

Belgian Asset Managers Association (BEAMA)

BEAMA vzw is lid van Febelfin vzw.

e-mail: info@beama.be